

A njemu ne smem postati, ker nečem onesrečiti dobrih starišev. Pa ko bi tudi smela, ali se mi ni Leontina zarotila, da ne bova drug drugega? Ona si ga tudi želi, zato črti mene; sovraštvo in ljubezen — sila teh dveh tako različnih si čustev je jednaka. Da bom tudi čutila njeno sovraštvo, pravil mi je notranji glas.

Zdrgetala sem od bolesti in bojazni. Torej odpovedati se Odilu? Pod odejo postelje zagrebem si lice, da zadušim jok, ki je stresal moj život.

V jutro nisem mogla vstati. Noge me niso nosile, in glava, težka ko svinec, gorela je v neznosni vročini. Slabe so človeške moči, le z velikim naporom se ustavljajo udarcem nezgode; koliko slabejše so šele moči šibke deklice, navajene hoditi samo po gladkih stezah življenja!

Obolela sem. Prišel je domači zdravnik, dal moji bolezi dolgo latinsko ime ter majal z glavo. Bolezen ni kmalu ponehala, dasi so moji do pičice ravnali po zdravnikovih naredbah.

Poklicali so drugega znamenitejšega zdravnika. Ta pa je našel moji bolezi zopet drugo čudno ime, postal je zamišljen in se izogibal vprašanju mojih neutolažljivih starišev. Najbrž me je bil že zapisal na oni svet, a ni hotel z resnico na dan.

Bolezen ne da bi pojemala, še shujševala se je; nihče ni prav vedel, kaj mi je; videli so samo, da hiram dan za dnevom. Jaz pa sem prav dobro vedela, kaj mi je. Kakor v sanjah sem opazovala žalostne obraze okoli sebe.

Neki dan se mi je dozdevalo, da vidim na materinem obrazu hudo boleost in pobitost. Tudi

me je ljubkala nenavadno iskreno. V mojem srcu vskipi nenadoma vroča otročja hvaležnost in zaupnost.

„Mati, mati!“ zakličem presunjena, „koga bodete ljubili, ko mene več ne bo? Pogrešala me bodeta vi in oče, oh, mnogo bolj pogrešala, nego bi —.“ Sredi stavka obtičim osramočena. — „Mati“, nadaljujem polglasno obotavljaje se, zardelo lice pa skrijem na nje prsni, „mati, ko bi vi in oče hotela, ne bi umrla, ne, to vem za gotovo! Morala bi se sicer od vaju ločiti, a ne za vedno; videla bi se lahko vsako leto. — Pa kaj blebetam — saj ni mogoče, — zgoditi se ne more —, oče ne bi nikoli privolil“, pristavim brezupno.

Mati me presunjena pritisne v svoje naročje in z ono nežno, čudovito ljubeznjivo, ki vse premore in ki je dana posebno materam, izvabi mi mojo srčno tajnost.

Naposled me potolaži in obljubi, da hoče biti priprošnjica pri očetu ter pozvedeti, ali tudi Odilo misli pošteno z menoj. A samo umreti, umreti ne smem.

Dosegla je pri očetu, česar bi ne bile dosegle niti moje, niti Odilove prošnje; pa tudi jaz sem držala besedo: nisem umrla, temveč ozdravela v nekaterih dneh.

Ko mi je drugi dan mati oznanila, da me bode Odilo obiskal, ker sem že njegova obljubljenca nevesta, bilo mi je, kakor če bi kdo novo življenje vtil v moje oslabele telo.

(Dalje.)

Ob sestanku.

(Drju. A. U.)

O, da si zopet tukaj, draga duša,
Po dolgih letih trudov in skrbij!
O da te zopet gleda in posluša
Priatelj tvoj iz lepih, mladih dnij!

Kakó izrazil čustvo bi globoko,
Ki v srcu mojem razigrava zdaj,
Odkar je rôko mojo s tvojo rôko
Spojil napósled najin rodni kraj!

Minulo sedem let je dolgih, trdih
Od tožnega slovesa, mili drug.
Umiral cvet je po doléh in brdih
In ptice plule so tedaj na jug.

Na jug si ž njimi tudi ti odhajal
Zajemat višje vede v večni Rim,
In ko si zadnjič roko mi podajal,
Kaj tákrat jaz sem čutil, naj molčim.

In naj molčim, da s taboj so odnesli
Valovi morski meni mnogi up;
Zagrabil sam obé sem težki vesli,
V življenja vrgel se metèž in hrup.

In gledal sem, kakó pred mano gine
Za zvezdo zvezda brez utrinka v noč,
Kakó temné se jasne visočine,
Čim bolj divjá valov srditih moč.

Mrtvá sem našel srca v prsni živih,
Mrtvá za vse, za kar sem górel jaz.
Na pokopanih upih ukanljivih
Prevaran zdaj povešam svoj obraz.

A naj molčim! Ti zopet si ob meni,
Ti lepe mi budiš spomine vsaj
Na čase, ko v pomladi sva zeleni
Naprej strmela srečna in nazaj.

Mladostnih lic sva pela, src še mlajih.
Zdaj vrnil si se k meni — k možu mož.
Jaz slutim: ali nisi v ptujih krajih
Okusil tudi trnja več kot rož?

In ali nisi to dobil spoznanje,
Da sleharn sèn le kratko mami nas?
Da kliče nas življenje na dejanje,
Dejanje resno, kot je resen čas?

Ljubezni vnovič ti ne bom prisezal;
Rodil je naju jeden rod in kraj.
Mladostni sèn je naju nekdam vezal,
Dejanje možko naju veži zdaj!

Da le si zopet tukaj, draga duša,
Po kateri hrepenel sem tolikrat!
Da le te zopet gleda in poslušša
Prijetelja prijatelj, brata brat!

Anton Medved.

Pripovedka o bedastem carju.

„Hej, derviš sveti, v raj mi glej,
Kaj prorok dela zdaj, povej!“
In derviš sveti zrè v nebó
Pa carju govori tako:
„Baš kave čašo pije zdaj!“
„I nama prinesó je naj!““

Ne veš-li, car, da si bedak?
Ne veš, da derviš je lisjak? — —

„Hej, derviš sveti, v raj mi glej,
Kaj prorok dela zdaj, povej!“
In derviš sveti zrè v nebó
Pa carju govori tako:
„Baš Alaha zahválil je
In čibuk si zapálil je.“
„I midva ga zahváliva
In pipe si zapáliva!““

Ne veš-li, car, da si bedak?
Ne veš, da derviš je lisjak?

„Hej, derviš sveti, v raj mi glej,
Kaj prorok dela zdaj, povej!“
In derviš sveti zrè v nebó
Pa carju govori tako:
„Baš sredi ravnega poljá
Konjiča vranega igra.“
Že osedlán, že obrzdán
Stojí pred carjem konjič-vran.
„V Arabiji se je rodil,
Iz njenih vod je čilost pil,
In brz je, kakor veter njen,

In kakor solnce nje, ognjén.
A, derviš, ti, ki svet si mož,
Kónjiča tega jezdil boš.
Zato, da tebi prednost dam,
Naj zá-se osla osedlam!““
Derviša nosi čil konjič,
No carja, oh — pa siv oslè!

Ne veš-li car, da si bedak?
Ne veš, da derviš je lisjak?

In sredi polja plašen, tih,
Krščanski sreča ju menih.
„Hej, pop pobožni, v nebo glej,
Kaj dela Bog, ti zdaj povej!“
Kakó, kakó menih drhtí:
„Oh — to mogoče meni ni!“
„Kakó, da ne, saj derviš ta,
Kaj dela prorok, vedno zna!““
A, to je tisti car-bedak,
To tisti derviš je lisjak!
Menih se spomni, zrè v nebó,
Pa carju govori takó:
„Baš skoz linico nebá
Mi zrè v dolinico svetá.
In ž njim vsi nebeščáni zró
In glasno, glasno se smejó,
Ker nosi derviša konjič,
A carja, carja — siv oslè!“ —

Zdaj veš pač, car, da si bedak!
Zdaj veš, da derviš je lisjak!

Gojko.

Biserji.

11.
Bedak je, ki v ženske se pravde zapleta,
Ker ženska z metló in z jezikom pometa.

12.
Neumen je, ki kači upa,
Ker redko kača je brez strupa.

13.
Nektero drevó vsako vigred je v cvetju,
A sadja ne daje ob vsakem poletju.

14.
Ko ljudje bi nič ne spali,
Kdaj pa bi tatovi krali?

Anton Hribar.